

Reactienota overleg en inspraak voorontwerpbestemmingsplan Joure-Kom (Actualisatie)

Algemeen.

In het kader van de inspraak heeft het voorontwerpbestemmingsplan Joure – Kom (Actualisatie) met ingang van 20 juli 2015 gedurende zes weken voor iedereen ter inzage gelegen. Tijdens deze periode bestond voor iedereen de gelegenheid om schriftelijk of mondeling op het plan te reageren. Er zijn geen inspraakreacties ontvangen. Wel zijn er drie overlegreacties (van de Provincie, de Gasunie en het Wetterskip) ontvangen en een advies (van de Fumo).

We vatten hierna elke reactie beknopt samen, daarbij vermelden we ons standpunt over de reactie en geven we aan of en zo ja, op welke wijze we het ontwerpbestemmingsplan daarop aanpassen. Deze reactienota maakt deel uit van het besluit van het college van burgemeester en wethouders over het ter visie leggen van het ontwerpbestemmingsplan. We nemen de reactienota op als bijlage bij de toelichting van het ontwerpbestemmingsplan.

De overlegreacties.

Provincie Fryslân

Kantoren (cat.1)

De provincie geeft aan dat in de bestemming 'Centrum' en 'Gemengd' mede kantoren zijn toegestaan. In de regeling is geen begrenzing opgenomen van de toelaatbare oppervlakte van een kantoor tot 1.200 m² zoals de Verordening Romte Fryslân dat vraagt voor kantoren in een regionaal centrum. Verzocht wordt om die begrenzing alsnog op te nemen.

In de algemene wijzigingsregels van artikel 33, sub b, ontbreekt voor een nieuwe kantoorfunctie het criterium 'concrete behoefte' en een beperking tot een terrein voor één of enkele kantoren. Verzocht wordt om artikel 33, sub b in die zin aan te vullen. Het plan geeft verder geen aanleiding tot het maken van opmerkingen.

Reactie gemeente:

We hebben er geen bezwaren tegen om binnen de bestemmingen 'Centrum' en 'Dienstverlening' kantoren te begrenzen tot 1.200 m². Wij delen de mening van de provincie dat in de bestaande bebouwingssituatie voor genoemde bestemmingen geen grote kantoren moeten worden toegestaan.

In artikel 33, sub b, willen we de genoemde aanvullingen vermelden.

Wetterskip Fryslân

Het wetterskip Fryslân gaat er vanuit dat bij recht geen nieuwe ontwikkelingen mogelijk worden gemaakt. Het wetterskip geeft aan dat er diverse objecten en belangen een rol spelen in het plangebied. Daarbij gaat het om hoofdwatergangen, keringen en rioolpersleidingen. Het wetterskip geeft aan dat de bestemmingen waar deze objecten en belangen liggen, de functies ervan niet mogen uitsluiten. Ook moeten de bestemmingen de lokale keringen niet uitsluiten. Rond rioolgemalen ligt een geurcontour; bij nieuwe ontwikkelingen moet hiermee rekening worden gehouden.

Reactie gemeente:

Het bestemmingsplan heeft een conserverend en actualiserend karakter, het bestemmingsplan maakt geen nieuwe grootschalige bebouwing mogelijk. Wij zullen het bestemmingsplan aanpassen om er voor te zorgen dat op de plekken waar een waterkering of oppervlaktewater aanwezig is, de bestemming dat niet uitsluit. We zullen in de bestemmingsomschrijvingen de functie water toevoegen. Daarbij gaat het in elk geval om de bestemmingen Gemengd en Centrum. De waterkerende functie zullen we regelen binnen de bestemmingsomschrijvingen van de bestemming Gemengd en Verkeer-Verblijf.

Gasunie

De gasunie verzoekt om rondom het station de aanduiding 'veiligheidszone-bedrijven' op te nemen. Verder is in de toelichting onvoldoende aandacht besteed aan de externe veiligheidsaspecten van de aardgastransportleidingen.

Reactie gemeente:

We zullen het bestemmingsplan verduidelijken met de betreffende informatie over het gasontvangstation aan de Lijnbaanstraat. Verder wordt ook de ligging van de in het plangebied aanwezige buisleiding en de belemmeringenstrook alsnog op de verbeelding weergegeven. In het advies van de Fumo (zie hierna) wordt op beide aspecten uitgebreid ingegaan.

Fumo.

De Fumo gaat in op het gasdrukmeet- en regelstation en de aanwezige buisleiding en de daarbij behorende belemmeringenstrook. Het gasontvangstation vormt geen belemmering voor het plan. Fumo adviseert om de ligging van de in het plangebied aanwezige buisleiding alsmede de daarbij behorende belemmeringenstrook voor het onderhoud op de verbeelding van het plan weer te geven.

Reactie gemeente:

Het advies van de Fumo wordt overgenomen en als bijlage aan het ontwerpbestemmingsplan toegevoegd. De verbeelding wordt hierop aangepast. Het restrisico wordt hier aanvaardbaar gevonden.

Ambtshalve verbeteringen:

-Voor het perceel De Merk 8 (fysio) dient de bestemming Dienstverlening te worden opgenomen.

-Voor het perceel De Merk 2 is het wenselijk vanwege vergaande plannen van derden met het perceel om de aanduidingen M(aatschappelijk) en (D)aghomeca toe te voegen aan de bestemming Dienstverlening.

GEMEENTE	
De Fryske Marren	
Ontv.	- 7 AUG. 2015
Nr.	Ro

provinsje fryslân
 provincie fryslân

postbus 20120
 8900 hm leeuwarden
 tweebaksmarkt 52
 telefoon: (058) 292 59 25
 telefax: (058) 292 51 25

www.fryslan.nl
 provincie@fryslan.nl
 www.twitter.com/provfryslan

College van burgemeester en wethouders
 van de gemeente De Fryske Marren
 Postbus 101
 8500 AC JOURE

Leeuwarden, 4 augustus 2015
 Verzonden, **06 AUG. 2015**

Ons kenmerk : 01236072
 Afdeling : Stêd en Plattelân
 Behandeld door : A.H. van Dijk / (058) 292 55 36 of a.h.vandijk@fryslan.frl
 Uw kenmerk :
 Bijlage(n) :
 Onderwerp : voorontwerpbestemmingsplan Joure - Kom (Actualisatie)

Geacht college,

Op 15 juli 2015 is bovengenoemd plan ter advisering ontvangen.

Het plan geeft op grond van de provinciale belangen aanleiding voor de volgende opmerkingen.

Kantoren (cat.1)

In de bestemming 'Centrum' en de bestemming 'Dienstverlening' zijn mede kantoren toegestaan. In de regeling is echter geen begrenzing opgenomen van de toelaatbare oppervlakte van een kantoor tot 1.200m², zoals artikel 4.2.1, sub a. van de Verordening Romte Fryslân 2014 vraagt voor kantoren in een regionaal centrum. Hoewel ik me realiseer dat de kans dat in de bestaande bebouwingssituatie in het centrum zich meer grootschalige kantoren zullen vestigen niet zo groot is, verzoek ik u toch die begrenzing in de planregels op te nemen.

Die begrenzing tot 1.200m² is overigens wel opgenomen in artikel 33, sub b, waar het gaat om de wijzigingsbevoegdheid waarmee andere bestemmingen kunnen worden gewijzigd ten behoeve van een nieuwe kantoorfunctie. Bij die bevoegdheid ontbreken evenwel het criterium 'concrete behoefte', zoals artikel 4.1.2, lid 2, sub a van de Verordening Romte vraagt, alsmede een beperking tot een terrein voor één of enkele kantoren, overeenkomstig artikel 4.1.2, lid 2 aanhef. Ik verzoek u artikel 33, sub b hiermee aan te vullen.

Het plan geeft voor het overige geen aanleiding tot het maken van opmerkingen.

Voor de betekenis van de categorieaanduiding verwijs ik naar de brief van Gedeputeerde Staten van 25 november 2014, inzake "Geactualiseerde afspraken en werkwijze Wro per 25 november 2014", nummer 1175956.

Hoogachtend,

Namens het college van Gedeputeerde Staten,

Mw. drs. C.T. de Vries
Wvd. Hoofd Team Ruimte
Afdeling Stêd en Plattelân

Thomas de Jong

Van: Reijer Tamminga <rtamminga@wetterskipfryslan.nl>
Verzonden: woensdag 29 juli 2015 09:05
Aan: Gijs Zaal
Onderwerp: FW: Reactie het voorontwerpbestemmingsplan Joure Kom (Actualisatie)

Geachte heer Zaal,

Op 15 juli 2015 ontvingen wij de bekendmaking van de terinzagelegging van het voorontwerpbestemmingsplan Joure Kom (Actualisatie). Deze e-mail vormt de reactie van Wetterskip Fryslân op het plan in het kader van het watertoetsproces.

Ontwikkelingen door middel van wijzigingsbevoegdheid

Het bestemmingsplan is overwegend conserverend van aard. Wij gaan er van uit dat er geen ontwikkelingen bij recht mogelijk worden gemaakt die op basis van het huidige bestemmingsplan niet mogelijk zijn. Wanneer deze veronderstelling niet juist is horen wij dit graag, zodat wij voor de ontwikkelingen die bij recht worden mogelijk gemaakt een specifiek wateradvies op kunnen stellen. U kunt daarvoor contact opnemen met mij.

Objecten en belangen van Wetterskip Fryslân

In het plangebied liggen diverse objecten en spelen diverse belangen van Wetterskip Fryslân. Dit gaat onder andere om een hoofdwatgang en waterkeringen. De objecten en belangen hoeven niet terug te komen op de Verbeelding en in de Regels. Maar de bestemmingen die de gronden krijgen waar deze objecten en belangen in liggen mogen de functie van de objecten en belangen niet uitsluiten. Zo moet bijvoorbeeld de bestemming van de gronden waar een hoofdwatgang ligt de functie Water mogelijk maken. Hieronder volgt een beschrijving van de objecten in het plangebied, *zie figuur 1*.

Hoofdwatgangen en overig oppervlaktewater

De hoofdwatgangen hebben een belangrijk aan-, af- en doorvoer functie. Voor het onderhoud van deze watgangen is aan beide zijden een obstakelvrije zone van 5 meter vanaf de oever noodzakelijk. In dit gebied mag niet worden gebouwd. Naast de hoofdwatgangen zijn er ook schouwwatergangen en overige wateren. In principe moet het bestemmingsplan al het oppervlaktewater in het plangebied planologisch mogelijk maken.

Waar de hoofdwatgangen en schouwwatergangen liggen is terug te vinden op de internetpagina van Wetterskip Fryslân, <http://www.wetterskipfryslan.nl/kaarten/leggerkaart>

Regionale en lokale keringen

In het plangebied liggen regionale en lokale keringen. Door een hoog maaiveld zijn de waterkeringen niet altijd direct herkenbaar. Een regionale kering of lokale kade beschermt het achterliggende gebied tegen hoge waterstanden in de Friese boezem. De waterkering heeft met een bepaalde hoogte een kerende werking. Deze kerende werking moet te allen tijde worden gehandhaafd. Aan beide kanten van de kering hanteert Wetterskip Fryslân een obstakelvrije zone van 5 meter gerekend vanaf de teen van de kade. Deze obstakelvrije zone is nodig voor beheer en onderhoud van de boezemkade. Voor werkzaamheden binnen de kern- en de beschermingszone van de regionale en lokale kade is een watervergunning nodig. Waar de regionale keringen en de lokale kaden liggen in het plangebied is terug te vinden op de internetpagina van Wetterskip Fryslân, <http://www.wetterskipfryslan.nl/kaarten/leggerkaart>

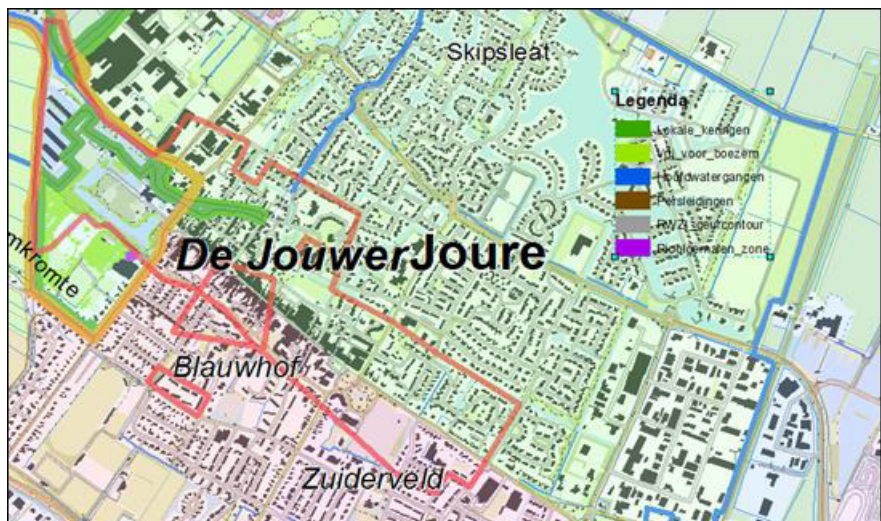
Rioolgemaal en rioolpersleiding

Nabij het plangebied ligt een rioolgemaal en een rioolpersleiding. Rond rioolgemalen ligt een geurcontour om overlast te voorkomen. Bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen moet u rekening houden met de geurcontour rond het rioolgemaal.

Procesafspraken

Wij gaan er van uit dat u de in deze watertoets vermelde adviezen opvolgt en meeneemt in de verdere planvorming. Wanneer u de vermelde adviezen opvolgt zien wij met betrekking tot het voorliggende plan geen

waterhuishoudkundige bezwaren. Hierbij geven wij dan ook een positief wateradvies. De watertoetsprocedure is hiermee wat ons betreft afgerond.

Figuur 1, overzicht plangebied wateraspecten

Figuur 2,

Met vriendelijke groet,

Reijer Tamminga
Planvormer
Werkdagen: ma | di | wo | do
06 – 4617 2816

Wetterskip Fryslân T 058 – 292 2816 F 058 – 292 2223 | Postbus 36, 8900 AA Leeuwarden E rtamminga@wetterskipfryslan.nl | www.wetterskipfryslan.nl

Denk aan het milieu voordat u dit bericht print

Wetterskip Fryslân is tijdelijk verhuisd naar [Crystalic](http://Crystalic.nl).

De informatie opgenomen in dit bericht kan vertrouwelijk zijn en is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde(n). Wetterskip Fryslân staat niet in voor een correcte, tijdige overbrenging van dit bericht. E-mail wordt door Wetterskip Fryslân niet gebruikt voor het aangaan van verplichtingen, tenzij dit expliciet schriftelijk is overeengekomen. Aan persoonlijke opvattingen van medewerkers kunnen geen rechten worden ontleend.

datum 12-3-2015
dossiercode 20150312-2-10602

Samenvatting van de gegevens voor de watertoets van

Project: Bestemmingsplan Joure - Kom
Gemeente: De Friese Meren

Gegevens plan

oppervlak: 865274 m²

Gegevens aanvrager

Thomas de Jong
Rho Adviseurs
Postbus 81
9062 ZJ Oenkerk
T: 058-2564087
E: thomas.dejong@rho.nl

Gegevens gemeente

Gemeente: De Friese Meren
Contactpersoon: De Heer G. Zaal
T: 14 0514
E: g.zaal@defriesemeren.nl

Resultaat kaartenanalyse voor het plangebied

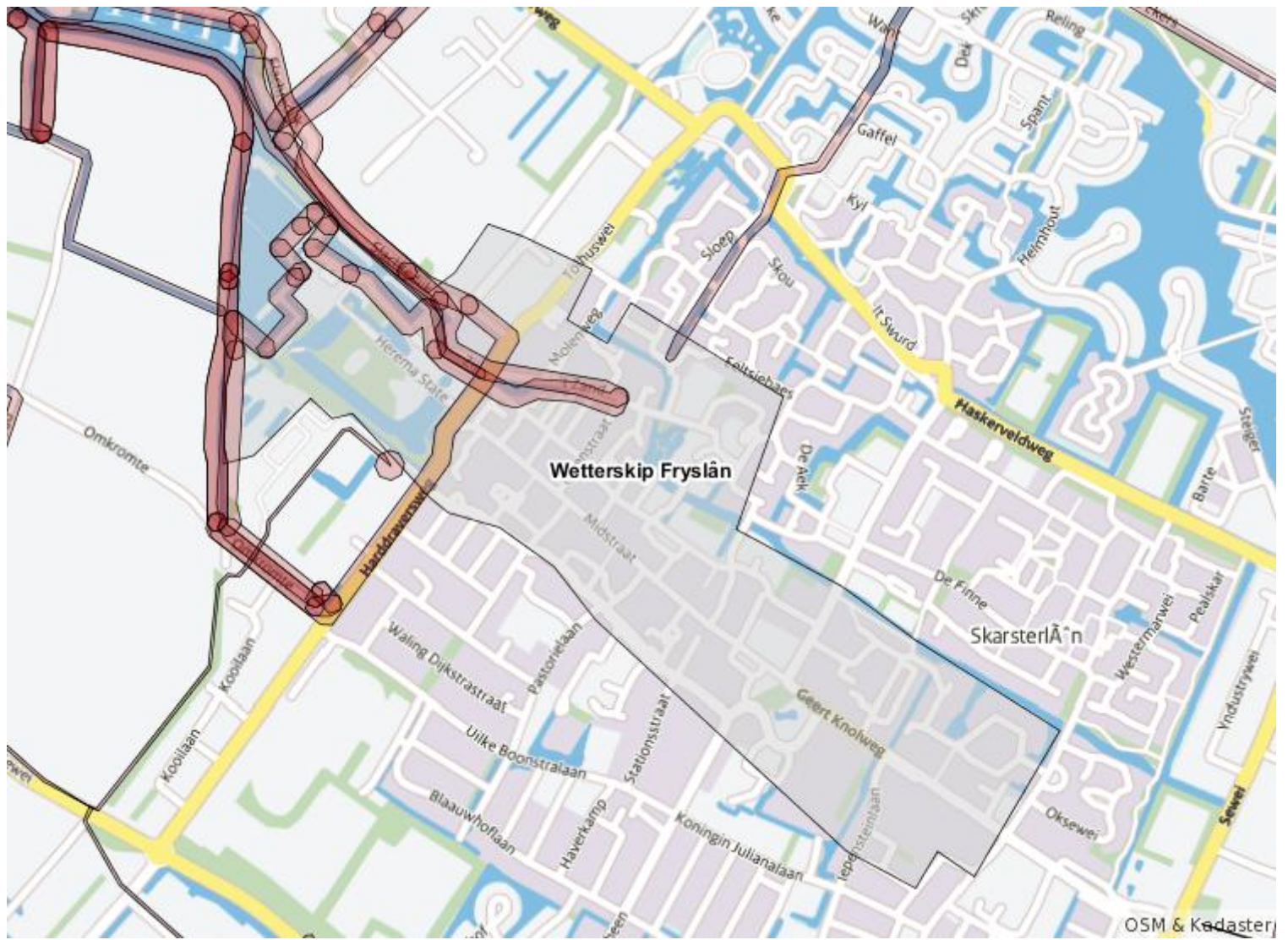
Heeft u een beperkingsgebied geraakt?
ja

Welke gemeente omvat het grootste deel van het door u getekende plangebied?
De Friese Meren

Uw antwoorden op onderstaande vragen

Wordt ALLEEN de gebruiksfunctie van bebouwing gewijzigd?
Antwoord: ja

Is er sprake van een toename van lozing van verontreinigd water op het oppervlaktewater?
Antwoord: nee

Te volgen watertoetsprocedure

Geen waterschapsbelang

De WaterToets 2014

Burgemeester en wethouders van De Fryske
Marren
Postbus 101
8500 AC Joure

Gasunie Transport Services B.V.
Postbus 181
9700 AD Groningen
Concourslaan 17
T (050) 521 22 55
E Ro_Oost@gastransport.nl
Handelsregister Groningen 02084889
www.gasunie transportservices.com

Datum
5 augustus 2015

Doorkiesnummer
+31 (0)6 2484 9196

Ons kenmerk
PJO 15.2247

Uw kenmerk

Onderwerp
Reactie voorontwerpbestemmingsplan 'Joure - Kom'
(actualisatie)

GEMEENTE	
De Fryske Marren	
Ontv. - 7 AUG. 2015	RO
Nr.	

Geacht college,

Naar aanleiding van uw e-mailbericht van 15 juli 2015 waarmee u ons bovengenoemd voorontwerpbestemmingsplan in het kader van het vooroverleg, zoals bedoeld in artikel 3.1.1 Bro, heeft toegezonden, hebben wij het plan beoordeeld. Het voorontwerp geeft ons aanleiding tot het maken van de volgende opmerkingen.

Belang

In het plangebied liggen een aardgastransportleiding (hierna: leiding) en een gasdrukmeet- en regelstation (hierna: GOS), die bij ons bedrijf in beheer zijn.

Verbeelding

Opnemen 'veiligheidszone - bedrijven'

Wij verzoeken u om rondom het station de aanduiding 'veiligheidszone - bedrijven' op te nemen, om te voorkomen dat de uit het Activiteitenbesluit milieubeheer (artikel 3.12, 6^e lid) voortvloeiende veiligheidsafstanden, kwetsbare objecten en/of beperkt kwetsbare objecten gerealiseerd kunnen worden. Voor dit station geldt een veiligheidsafstand van 15 meter voor kwetsbare objecten en 4 meter voor beperkt kwetsbare objecten. Het Activiteitenbesluit bepaalt dat de veiligheidsafstanden gemeten dienen te worden vanaf de opstelplaats. In dit geval is de opstelplaats de gevel van het gebouw.

Toelichting

In de toelichting paragraaf 4.7 is onvoldoende aandacht besteed aan de externe veiligheidsaspecten van de aardgastransportleidingen. Op grond van de artikelen 11 en 12 Bevb bent u hiertoe wettelijk verplicht. Wij adviseren u om hier aandacht aan te besteden. Met behulp van het rekenpakket 'CAROLA' kunt u zelf de externe veiligheidsrisico's van ondergrondse (hoge druk) aardgastransportleidingen berekenen. U dient de voor CAROLA benodigde leidingdata aan te vragen bij carola@gasunie.nl. Voor vragen omtrent CAROLA kunt u terecht bij de CAROLA-helppdesk van het RIVM¹.

¹ <http://www.rivm.nl/Onderwerpen/C/CAROLA> site → <http://www.rivm.nl/Onderwerpen/C/CAROLA>

Gasunie Transport Services B.V.

Datum: 5 augustus 2015

Ons kenmerk: PJO 15.2247

Onderwerp: Reactie voorontwerpbestemmingsplan 'Joure - Kom' (actualisatie)

Tot slot

Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Voor vragen en opmerkingen kunt u contact opnemen met ondergetekende.

Met vriendelijke groet,

G.W. (Gerben) Janssen,
Medewerker Juridische Zaken.

Gemeente De Fryske Marren
t.a.v. De heer C. Schotanus
Postbus 101
8500 AC Joure

GEMEENTE	
De Fryske Marren	
Ontv.	14 SEP. 2015
Nr.	RO

Grou, 11 september 2015

VERZONDEN 11 SEP 2015

Ons kenmerk : 2015-FUMO-0010750
Afdeling : Specialistisch advies
Behandeld door : Verhoeven / +31 566 75 04 66
Uw kenmerk : Bestemmingsplan Joure - Kom EV advies

Betreft : Advies externe veiligheid inzake bestemmingsplan Joure - Kom

Geachte Schotanus,

U heeft het Bureau Externe Veiligheid Fryslân (Bureau EVF) verzocht om een advies externe veiligheid op te stellen ten behoeve van het bestemmingsplan Joure – Kom.

Wij hebben uw verzoek beoordeeld aan de hand van het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb) en het Activiteitenbesluit Milieubeheer (Activiteitenbesluit) en vastgesteld dat het aspect externe veiligheid geen belemmering vormt voor de haalbaarheid van voorliggend plan.

Geadviseerd wordt om:

- conform artikel 14, lid 1 van het Bevb de ligging van de in het plangebied aanwezige buisleiding alsmede de daarbij behorende belemmeringsstrook ten behoeve van het onderhoud van de buisleidingen op de verbeelding van het plan weer te geven.

Voor een nadere onderbouwing verwijzen wij naar het bijgevoegde advies.

Het advies externe veiligheid als ook een begrippen- en afkortingslijst externe veiligheid zijn bijgevoegd. Het advies en de begrippen- en afkortingslijst zijn u separaat per mail toegezonden.

Voor nadere informatie kunt u contact opnemen met de heer P. Verhoeven, telefoonnummer 0566-750466.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

A.W. van Bergen
Hoofd afdeling Specialistisch Advies

Bijlage(n) Advies externe veiligheid inzake bestemmingsplan (naam invullen)
Begrippen- en afkortingslijst externe veiligheid

Algemeen toetsingskader

Externe veiligheid gaat om het beperken van de kans op en het effect van een ernstig ongeval voor de omgeving door:

- het gebruik, de opslag en productie van gevaarlijke stoffen (inrichtingen);
- het transport van gevaarlijke stoffen (buisleidingen, wegen, waterwegen en spoorwegen);
- het gebruik van luchthavens.

Het externe veiligheidsbeleid richt zich op het beperken van de risico's voor de burger door bovengenoemde activiteiten. Hiertoe zijn risico's gekwantificeerd, namelijk door middel van het plaatsgebonden risico en het groepsrisico.

Plaatsgebonden risico (PR)

Het PR is de berekende kans per jaar, dat een persoon overlijdt als rechtstreeks gevolg van een ongeval bij een risicobron, aangenomen dat hij op die plaats permanent en onbeschermd verblijft.

Groepsrisico (GR)

Dit is de kans dat een groep mensen overlijdt door een ongeval met gevaarlijke stoffen. Het GR moet worden gezien als een maat voor maatschappelijke ontwrichting.

Het externe veiligheidsbeleid is verankerd in diverse wet- en regelgeving. De volgende besluiten zijn relevant:

1. Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi)

Met het Bevi zijn risiconormen voor externe veiligheid met betrekking tot bedrijven met gevaarlijke stoffen wettelijk vastgelegd.

2. Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb)

Op basis van het Bevb dienen plannen, vergelijkbaar met het Bevi, te worden getoetst aan de grens- en richtwaarde voor het PR en de oriëntatiewaarde voor het GR.

3. Wet basisnet (basisnet)

Het basisnet is een landelijk aangewezen netwerk voor het vervoer van gevaarlijke stoffen. Binnen bepaalde grenzen wordt dit vervoer over de weg, binnenwater en spoor gegarandeerd. Het basisnet heeft betrekking op de Rijksinfrastructuur: hoofdwegen (snelwegen), hoofdwaterwegen (binnenwateren) en hoofdspoorwegen (enkele uitzonderingen daargelaten).

4. Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt)

Voor ruimtelijke ordening in relatie tot de transportroutes is er het Bevt opgesteld. Hierin zijn de regels voor de ruimtelijke ordening rondom het basisnet wettelijk vastgelegd.

5. Activiteitenbesluit milieubeheer (Activiteitenbesluit)

Het Activiteitenbesluit en de daarbij behorende regeling is de opvolger van een groot aantal AMvB's. In het Activiteitenbesluit staan algemene regels voor verschillende milieuaspecten, zoals veiligheidsafstanden waaraan voldaan moet worden.

Verantwoordingsplicht

In het Bevi, Bevb en het Bevt is onder andere een verantwoordingsplicht GR opgenomen. Deze verantwoording houdt in dat in bepaalde gevallen planologische keuzes moeten worden onderbouwd en verantwoord door het bevoegd gezag.

Risicobronnen ten aanzien van het plan 'Joure-Kom'

De ligging van het plangebied wordt in figuur 1 weergegeven.

Figuur 1: begrenzing plangebied Joure kom (blauwe omkadering) met gastransportleiding (rode stippellijn)

Uit de professionele Risicokaart (figuur 1) blijkt dat binnen en in de directe nabijheid van het plan risicobronnen gelegen zijn waarvan de risicocontouren of het invloedsgebied zijn gelegen binnen het plangebied.

De mogelijke relevante risicobronnen voor het plangebied zijn:

- Een gasdrukmeet- en regelstation;
- transport van gevaarlijke stoffen door buisleidingen

Inrichtingen waar risicovolle activiteiten plaatsvinden

In het plangebied aan de Lynbaanstraat bevindt zich een gasontvangstation van Gasunie, waarvoor veiligheidsafstanden in het kader van het Activiteitenbesluit gelden. Hoewel dit station als een risicovolle inrichting wordt beschouwd valt het station niet onder het Bevi. Op het station wordt gas met een druk van 40 bar gereduceerd naar 8 bar. De maximale capaciteit is minder dan 40.000 m³ per uur. De veiligheidsafstanden die gelden zijn bepaald in artikel 3.12 van het Activiteitenbesluit. Hierin is aangegeven dat voor stations met een maximale capaciteit 40.000 m³ per uur, als het onderhavige, de afstand tot kwetsbare objecten 15 m en tot beperkt kwetsbare objecten 4 m moet bedragen. Uit figuur 1 en 2 blijkt dat het plan binnen de veiligheidsafstanden van het gasontvangstation valt. Binnen de veiligheidsafstanden is geen (beperkt) kwetsbaar object aanwezig en worden met dit plan ook niet mogelijk gemaakt..

Geconcludeerd kan worden dat het gasontvangstation geen belemmering vormt voor onderhavig plan.

Figuur 2: gasdrukmeet- en regelstation

Transport van gevaarlijke stoffen door buisleidingen

In en in de nabijheid van het plangebied lopen hogedruk aardgastransportleidingen van N.V. Nederlandse Gasunie (hierna: Gasunie). Omdat sprake is van hogedruk aardgastransportleidingen is het Bevb van toepassing. De voor het plan relevante leiding heeft volgens het rekenprogramma CAROLA de volgende kenmerken (figuur 3):

Hogedruk aardgastransportleiding					
Eigenaar	Leiding-Naam	Diameter (mm)	Druk (bar)	1% Letaliteitszone (invloedsgebied) in (m)	100% Letaliteitszone in (m)
Gasunie	N-501-42	108	40	45	30

Figuur 3: Overzicht hogedruk aardgastransportleiding

1% en 100% letaliteitszone

Binnen de 100% letaliteitszone zullen **alle** aanwezige personen komen te overlijden ingeval van een incident. Daarbij maakt het niet uit of men zich binnens- of buitenshuis bevindt. De 1% letaliteitszone is dat deel van het invloedsgebied waarin de letaliteit afneemt van 100% (de rand van de 100% letaliteitszone) tot 1% (de rand van het invloedsgebied). In dit gebied

wordt aangenomen dat personen binnenshuis voldoende bescherming hebben van het gebouw waarin zij zich bevinden. De slachtoffers vallen daarom met name buitenshuis.

Invloedsgebied

Het invloedsgebied van de transportleiding valt (deels) over het plangebied. In figuur 4 wordt het 1% letaal invloedsgebied van de hogedruk aardgastransportleiding die langs het plan loopt visueel met een donkerbruine contour weergegeven. De transportleiding zelf wordt met een blauwe kleur weergegeven. De 100% letaliteitszone wordt met een lichtbruine kleur weergegeven.

Figuur 4: invloedsgebied aardgastransportleiding N-501-42

Wanneer een plan in het gebied tussen de 100% en 1% letaliteitszone ligt dient een beperkte verantwoording van het GR plaats te vinden. Bij een beperkte verantwoording dienen de volgende elementen betrokken te worden: de personendichtheid binnen het invloedsgebied, de hoogte van het GR, de bestrijdbaarheid/beperking van de omvang van een incident en de zelfredzaamheid.

Als een plangebied binnen de 100% letaliteitszone valt dan dient een volledige verantwoording van het GR plaats te vinden. Dit houdt in dat, naast bovengenoemde aspecten, ook gekeken wordt naar de maatregelen ter beperking van het GR, andere mogelijkheden voor ruimtelijke ontwikkelingen met een lager GR en de mogelijkheden en de voorgenomen maatregelen tot beperking van het GR in de nabije toekomst.

Het plan ligt (gedeeltelijk) binnen de 100 % letaliteitszone van de transportleiding. Dit houdt in dat er een volledige verantwoording van het GR dient plaats te vinden.

Met behulp van het rekenprogramma CAROLA kan worden bepaald of voldaan wordt aan de risiconormen voor de externe veiligheid, zoals die zijn vastgelegd in het Bevb. Het resultaat van een berekening bestaat uit PR-contouren en een FN-curve voor het GR.

PR

Het Bevb stelt dat geen kwetsbare objecten mogen voorkomen binnen de 10^{-6} contouren van leidingen waarin gevaarlijke stoffen worden getransporteerd. Als dat toch het geval is, dan is er sprake van een zogenaamd knelpunt.

In het kader van het Bevb is de PR 10^{-6} contour relevant. Uit zowel het rekenprogramma CAROLA als uit de professionele Risicokaart is gebleken dat geen sprake is van een PR 10^{-6} contour binnen het plangebied.

Geconcludeerd kan worden dat de hogedruk aardgastransportleiding geen belemmering vormt voor het PR van onderhavig plan.

Belemmeringenstrook

Conform artikel 14, lid 1 van het Bevb dient een bestemmingsplan de ligging weer te geven van de in het plangebied aanwezige buisleidingen alsmede de daarbij behorende belemmeringenstrook ten behoeve van het onderhoud van de buisleiding. De belemmeringenstrook bedraagt, bij leidingen met een druk tot en met 40 bar, tenminste 4 meter aan weerszijden van een buisleiding, gemeten vanuit het hart van de buisleiding.

Toetsing GR

Indien sprake is van een planologische procedure dient, naast de numerieke waarde van het GR, zoals de ligging van het GR ten opzichte van de oriëntatiewaarde en de toename daarvan ten opzichte van de nulsituatie, ter beoordeling van het GR en de verantwoording daarvan (conform artikel 12, lid 1 van het Bevb) ook gekeken te worden naar kwalitatieve aspecten, zoals zelfredzaamheid, bestrijdbaarheid van het incident, nut en noodzaak, het tijdsaspect en mogelijk risico reducerende maatregelen. De betreffende onderdelen komen onder het kopje "Advies Brandweer Fryslân" aan de orde.

Ligging GR t.o.v. oriëntatiewaarde

De wetgeving verbindt geen harde normen aan de toelaatbaarheid van kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten binnen een invloedsgebied, zoals dat wel het geval is bij een PR-contour.

Wel bestaat voor het bevoegd gezag bij het vaststellen van ruimtelijke plannen de wettelijke verantwoordingsplicht. De verantwoordingsplicht is van toepassing voor ruimtelijke plannen binnen een invloedsgebied in de gevallen dat het Bevb dat voorschrijft. Uit het voorgaande is gebleken dat de hogedruk aardgastransportleiding de risicobron is.

Huidige situatie

Hetinvloedsgebied van de aardgastransportleiding valt gedeeltelijk over het plangebied.

De bepaling van de aanwezige personen binnen de invloedsgebieden van de aardgastransportleiding is enerzijds gebaseerd op het aantal personen per eenheid genoemd in de "Handreiking verantwoordingsplicht groepsrisico" van november 2007 (hierna : Handreiking) en anderzijds gebaseerd op de aantallen personen per hectare genoemd in deze Handreiking.

In de Handreiking staat beschreven dat voor de functie Wonen gerekend kan worden met 2,4 personen per woning. Verder staat in de Handreiking voor een aantal objecten aangegeven met welke fractie aanwezigheid standaard gerekend wordt. In figuur 5 zijn de bevolkingsdichtheden voor verschillende type gebieden weergegeven.

Type gebied		Bevolkingsdichtheid (personen/ha)
Woongebieden	Natuurgebied	0
	Buitengebied	1
	incidentele woonbebouwing	5
	rustige woonwijk	25
	drukke woonwijk	70
	Stadsbebouwing met hoogbouw	120
Industriegebieden	personeelsdichtheid laag	5
	Midden	40
	Hoog	80
Recreatiegebied (in seizoen)	Kantoren – hoogbouw	200
	Camping, bungalowpark	60 – 200

Figuur 5: Handreiking: Bevolkingsdichtheden voor verschillende type gebieden

Voor bebouwing waarvan bekend is hoeveel personen zich in het pand bevinden wordt gerekend met de daadwerkelijke aantallen. Voor bebouwing waarvan niet bekend is hoeveel personen zich in het pand bevinden wordt gerekend met een indicatieve aanname.

Van de aanwezige aardgastransportleiding is het GR berekend. Voor de GR-berekening is rekening gehouden met de volgende populatie:

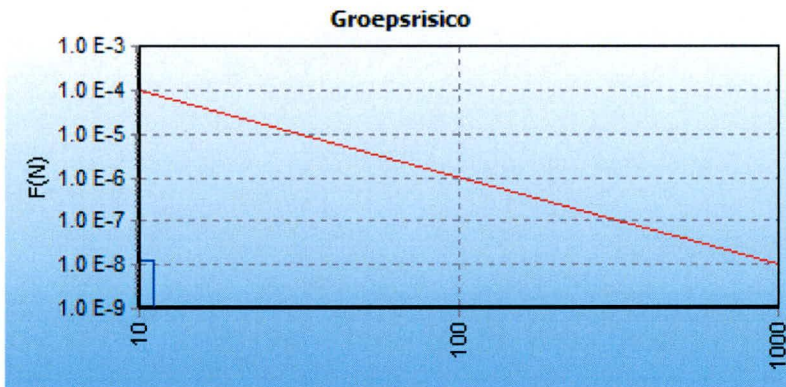
- woongebieden drukke woonwijk 70 personen per ha;

Zoals reeds eerder vermeld wordt bij het berekenen van het GR rekening gehouden met de populatiedichtheid die het bestemmingsplan binnen het invloedsgebied van de aardgastransportleiding mogelijk maakt. In figuur 6 worden de resultaten van de berekening weergegeven die met behulp van het rekenprogramma CAROLA zijn gegenereerd. Het invloedsgebied van de transportleiding wordt met een bruine contour weergegeven. De donkerblauw gekleurde transportleiding (zie figuur 4) betreft de leiding waar het om gaat en het groen gekleurde deel (figuur 6) betreft het stuk tracé welk het meest impact heeft op het plangebied.

Figuur 6: aardgastransportleiding N-506-04

Uit de FN-curve van transportleiding, zie figuur 7, kan worden opgemaakt dat er sprake is van een zeer laag GR binnen het invloedsgebied.

Figuur 7: aardgastransportleiding N-501-42

Toekomstige situatie

Toename GR t.o.v. nulsituatie (toekomstige situatie)

Het aantal personen binnen de invloedsgebieden van risicobronnen neemt conform dit plan niet toe. Er is dientengevolge geen sprake van een toename van het GR.

Brandweer Fryslân

Brandweer Fryslân heeft per brief van 29 juni 2015 geadviseerd.

Brandweer Fryslân constateert dat er geen aandachtspunten zijn ten aanzien van de bestrijdbaarheid en zelfredzaamheid. Het plan heeft geen nadelig effect op de basis brandweezorg.

Verantwoording GR

Huidige situatie (nulsituatie)

Uit het voorgaande is gebleken dat de volgende risicobron relevant is voor het GR:

- Hogedruk Aardgastransportleiding N-501-42

Bestrijding en beperking van rampen

Brandweer Fryslân ziet geen aandachtspunten ten aanzien van de bestrijding en beperking van rampen.

Bereikbaarheid

Het plangebied is op meerdere zijden ontsloten, het plangebied is over het algemeen voldoende bereikbaar voor de hulpverleningsdiensten.

Zelfredzaamheid

Zelfredzaamheid heeft betrekking op de mogelijkheden voor personen binnen de invloedsgebieden om zichzelf in veiligheid te brengen (of in veiligheid gebracht te worden). Dit is in dit kader specifiek van belang voor de kwetsbare objecten en verminderd zelfredzame personen binnen deze objecten. In het plangebied verblijven in principe personen die voldoende zelfredzaam zijn.

Mogelijkheden om Groepsrisico te verlagen/optimaliseren

Binnen het invloedsgebied van de aardgastransportleiding geen nieuwe kwetsbare objecten realiseren.

Nut en noodzaak van de ontwikkeling / Tijdsaspect

Het bestemmingsplan is ouder dan 10 jaar en dient daarom geactualiseerd te worden. De situatie is hierbij tevens op de externe-veiligheidsaspecten beoordeeld. Zoals hiervoor ook aangegeven vindt er geen overschrijding plaats van de oriëntatiewaarde voor het GR en wordt de zelfredzaamheid voldoende geacht.

Toekomstige situatie

Toename GR t.o.v. nulsituatie

Het aantal personen binnen het invloedsgebied van de risicobron neemt conform dit plan niet toe. Er is dientengevolge geen sprake van een toename van het GR.

Conclusie

Ondanks maatregelen ter verhoging van de veiligheid kunnen risico's nooit voor 100% worden weggenomen.

Met behulp van het uitvoeren van de verantwoordingsplicht voor het GR en het advies van Brandweer Fryslân, dient het bevoegd gezag zich uit te spreken over de aanvaardbaarheid van het restrisico. Voor wat betreft de acceptatie van het restrisico dient ook het belang van het plan meegewogen te worden.

Geconcludeerd kan worden dat het aspect externe veiligheid geen belemmering vormt voor de haalbaarheid van voorliggend plan.

Advies

Geadviseerd wordt om conform artikel 14, lid 1 van het Bevb de ligging van de in het plangebied aanwezige buisleiding alsmede de daarbij behorende belemmeringsstrook ten behoeve van het onderhoud van de buisleidingen op de verbeelding van het plan weer te geven.

Begrippen en afkortingen externe veiligheid:

Basisnet weg/water/spoor

Het Basisnet is een routenetwerk voor transport van gevaarlijke stoffen over spoorwegen, vaarwegen en rijkswegen. Het Basisnet moet een robuust routenetwerk vormen waarin een duidelijke keuze tussen het spanningsveld van transport, economie en ruimtelijke ordening is aangebracht. Het Basisnet wordt ontworpen voor de middellange termijn (tot 2020). Elke route/elk traject krijgt daartoe een vervoersplafond in de vorm van een risicoruimte en afhankelijk daarvan een veiligheidszone.

Belemmeringenstrook

Een strook van 5 meter aan weerszijden van een buisleiding, ten behoeve van onderhoud, waarbinnen in principe geen bebouwing toegestaan is.

(Beperkt) kwetsbare functies/objecten

In artikel 1 van het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) zijn (beperkt) kwetsbare objecten gedefinieerd (<http://wetten.overheid.nl/BWBR0016767>). Hieronder volgen de meest voorkomende objecten:

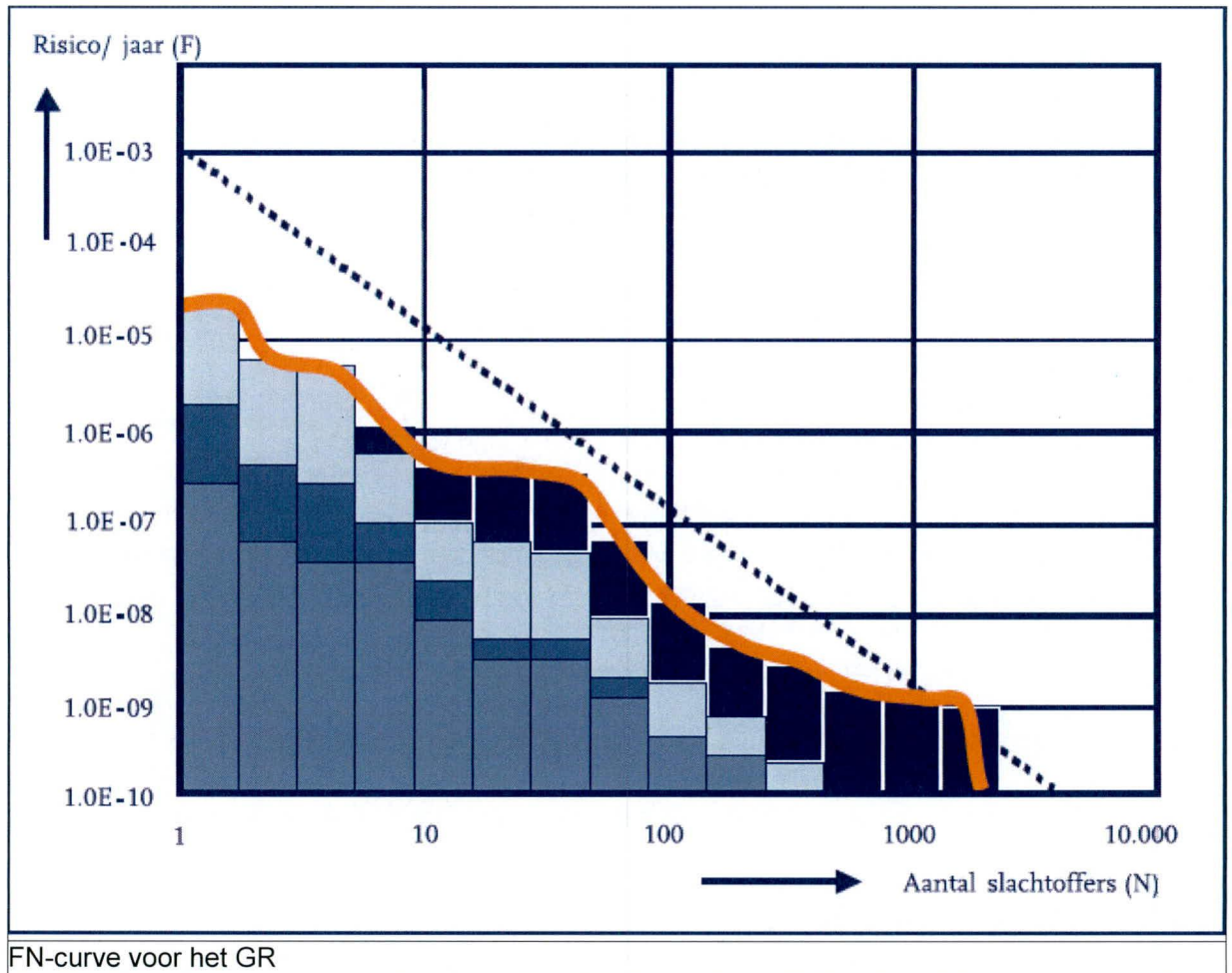
- *beperkt kwetsbare functies/objecten:*
o.a. verspreid liggende woningen, bedrijfswoningen, kleinere kantoorgebouwen, horeca, winkels, sporthallen, kampeerterreinen en bedrijfsgebouwen;
- *kwetsbare functies/objecten:*
o.a. woningen, scholen, ziekenhuizen, bejaardenhuizen, kinderdagverblijven, grote (meer dan 1500 m² opp) kantoorgebouwen, horeca en winkelcomplexen.

Groepsrisico (GR) inrichting

GR: cumulatieve kansen per jaar dat tenminste 10, 100 of 1000 personen overlijden als rechtstreeks gevolg van hun aanwezigheid in het invloedsgebied van een inrichting en een ongewoon voorval binnen die inrichting waarbij een gevaarlijke stof, gevaarlijke afvalstof of bestrijdingsmiddel betrokken is. Anders gezegd geeft het GR weer wat de kans is op het overlijden van een groep personen ten gevolge van een ongeval bij een bedrijf.

Voor het GR is geen grenswaarde vastgesteld. Wel is er de zogeheten oriëntatiewaarde, deze dient door het bevoegde gezag (de vergunningverlener, zijnde de provincie of de gemeente) te worden gehanteerd bij de overwegingen omtrent het GR. Deze oriëntatiewaarde is de kans op een ongeval met 10 of meer dodelijke slachtoffers van ten hoogste 10⁻⁵ per jaar, met de kans op een ongeval met 100 of meer dodelijke slachtoffers van ten hoogste 10⁻⁷ per jaar en met de kans op een ongeval met 1000 of meer dodelijke slachtoffers van ten hoogste 10⁻⁹ per jaar. In onderstaand figuur is een FN-diagram weergegeven met daarin als voorbeeld een FN-curve en tevens de oriëntatiewaarde.

FN-curve

GR transportroute

Het GR is de kans per jaar per kilometer transportroute dat een groep van tien of meer personen in de omgeving van een transportroute in één keer dodelijk slachtoffer wordt van een ongeval op die transportroute.

Voor het GR is een oriëntatiewaarde vastgesteld die afhankelijk is van het aantal dodelijke slachtoffers per kilometer transportroute. Deze oriëntatiewaarde is de kans op een ongeval met 10 of meer dodelijke slachtoffers van ten hoogste 10^{-4} per jaar, met de kans op een ongeval met 100 of meer dodelijke slachtoffers van ten hoogste 10^{-6} per jaar en met de kans op een ongeval met 1000 of meer dodelijke slachtoffers van ten hoogste 10^{-8} per jaar.

GR aandachtsgebied

Gebied van 200 meter rondom de infrastructuur (weg, water, spoor) waarbinnen het bevoegd gezag bij ruimtelijke relevante besluiten een GR afweging moet maken.

Invoedsgebied/ effectafstand/ inventarisatieafstand

Het gebied waarin personen worden meegeteld bij de GR-berekening. De grens van dit gebied wordt bepaald door de 1% letaliteitgrens, ofwel de afstand waarop nog 1% van de blootgestelde mensen in de omgeving als gevolg van een ongeval met gevaarlijke stoffen op de infrastructuur komt te overlijden. Voor LPG-tankstations geldt een vaste afstand voor het invoedsgebied (100% letaal) van 150 meter.

Kwantitatieve risicoanalyse (QRA)

Met een QRA worden de externe risico's bepaald vanwege de activiteiten met en de opslag van gevaarlijke stoffen bij een bedrijf.

Overschrijdingsfactor

De overschrijdingsfactor is de maximale verhouding tussen de FN-curve en de oriëntatiewaarde. Daarmee is de overschrijdingsfactor een maat die aangeeft in hoeverre de oriëntatiewaarde wordt genaderd of overschreden. Een overschrijdingsfactor kleiner dan één geeft aan dat de FN-curve onder de oriëntatiewaarde blijft, bij één waarde groter dan een wordt de oriëntatiewaarde overschreden.

Plaatsgebonden risico (PR)

Het PR is het risico (uitgedrukt in kans per jaar) dat één persoon die zich onafgebroken en onbeschermd op die plaats bevindt, overlijdt als rechtstreeks gevolg van een calamiteit met een gevaarlijke stof. De norm voor het plaatsgebonden risico in Nederland is in beginsel een kans van 1 op de miljoen per jaar (ofwel 10^{-6} per jaar). De grenswaarde voor het plaatsgebonden risico is de contour waarvoor het plaatsgebonden risico een waarde heeft van de $10^{-6}/j$ (de zogenaamde PR 10^{-6} contour).

Plasbrandaandachtsgebied (PAG)

Een zogenaamd PAG houdt rekening met de effecten die kunnen ontstaan door een ongeval met een zeer brandbare vloeistof in een zone rond de infrastructuur (weg, water, spoor). De zone bedraagt 30 meter voor een weg en spoor en 25 meter voor water.

Risicocontour

Een risicocontour geeft aan hoe groot in de omgeving de overlijdenskans is door een ongeval met een risicobron. Deze contourlijnen kan men vergelijken met de gewone hoogtelijnen op een kaart: binnen de contour is het risico groter, buiten de contour is het risico kleiner.

Toetsingsafstand

Onder de toetsingsafstand wordt verstaan de afstand waarbinnen de aard van de omgeving moet worden nagegaan.